

Finanspolicy med föreskrifter för medelsförvaltningen för Bengtsfors kommun och de kommunala bolagen.

Fastställd av Kommunfullmäktige 2004-12-15 (KF § 132).

1. Syfte, innehåll och uppdatering

1.1 Finanspolicyn syftar till att ge mål och riktlinjer för finansverksamheten inom kommunkoncernen Bengtsfors kommun.

Kommunkoncernen består av Bengtsfors kommun och dess bolag, direkt eller indirekt ägda till mer än 90% av Bengtsfors kommun.

1.2 Finanspolicyn innehåller följande:

1. Mål för finansverksamheten i kommunkoncernen.
2. Riktlinjer för finansverksamheten inom kommunkoncernen.
3. Riktlinjer för finansverksamheten inom Bengtsfors kommun.
4. Riktlinjer för finanspolicys för Bengtsfors kommuns bolag.

1.3 All finansiell verksamhet är förknippad med risk. Förutom att ange mål samt riktlinjer för samordning av finansverksamheten inom kommunkoncernen innehåller policyn riktlinjer för att begränsa de finansiella riskerna.

Närmare anvisningar om riskbegränsande limiter avseende placeringar och upplåning samt kredit-, motparts- och finansieringsrisk skall utfärdas av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen skall vidare utarbeta en finansiell strategi för Bengtsfors kommun.

1.4 Finanspolicyn skall uppdateras vid behov och minst en gång per mandatperiod.

1.5 Denna finanspolicy ersätter Finanspolicy för Bengtsfors kommun och dess bolag, enligt kommunfullmäktiges beslut den 26 september 2001.

2. Mål för finansverksamheten inom kommunkoncernen

2.1 Bengtstors kommun, även kallad kommunen, skall i enlighet med kommunallagens 8 kap 2 § förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.

Finansverksamheten inom kommunkoncernen skall tillgodose nämndernas och bolagens krav på finansiering och betalningsberedskap samt bedrivs inom ramen för den kommunala kompetensen inom givna riskbegränsande limiter.

2.2 Bengtstors kommun och dess bolag skall alltid kunna fullgöra sina betalningsförpliktelser som följer av ingångna avtal. Kommunen skall ha tillgång till sådana betalningsreserver i form av likviditet eller bekräftade kreditlöften som ger kommunkoncernen bedömd erforderlig betalningsberedskap. Kommunen skall ha en sådan närvaro på kapitalmarknaden så att kommunens goda möjligheter till lånefinansiering kvarstår.

2.3 Bengtstors kommuns finansverksamhet skall, inom av kommunstyrelsen givna ramar, söka uppnå för kommunen och kommunkoncernen bästa möjliga finansnetto.

3. Riktlinjer för finansverksamheten inom kommunkoncernen Bengtstors kommun

3.1 Allmänna principer

3.1.1 Finansverksamheten inom kommunkoncernen skall vara samordnad för att nå effektivt utnyttjande av kapital, rationella betalningsströmmar och för utnyttjande av skalfördelar och Bengtstors kommuns goda kreditvärdighet på marknaden. Samordningen sker genom kommunstyrelsen som gemensamt för kommunkoncernen handlar upp banktjänster för koncernens likviditetshantering med därtill hörande koncernkonto.

3.1.2 Intern placering och finansiering skall ske till marknadsmässiga priser som i möjligaste mån speglar Bengtstors kommuns externa villkor. Prissättningen skall relateras till en extern referensränta, vilken skall vara marknadsnoterad.

3.1.3 Vid extern placering och finansiering skall bästa möjliga avkastning på placeringar respektive lägsta möjliga finansieringskostnad eftersträvas, med hänsyn till kommunkoncernens finansieringsprognos och likviditetsplanering samt med beaktande av givna riskbegränsningar.

3.1.4 Valutaexponering av betydelse skall inte förekomma. All upplåning eller placering i annan valuta än svenska kronor skall godkännas av kommunstyrelsen.

3.2 Organisation, ansvar och arbetsfördelning

3.2.1 För Bengtssors kommun och för varje bolag skall finnas en av kommunfullmäktige respektive av varje bolags styrelse beslutad finanspolicy. Finanspolicyen skall revideras vid behov, dock minst en gång per mandatperiod. Innan bolagets styrelse fattar beslut om en ny policy skall den tillställas ekonomiavdelningen vid kommunledningskontoret för yttrande.

3.2.2 Befogenheter gällande finansiella transaktioner skall finnas beskrivna i delegationsordning, finanspolicy eller motsvarande.

3.2.3 Varje bolag har ansvar för sin egen finansverksamhet och därmed för sitt finansiella resultat, inom de ramar som denna policy, bolagets finansiella policy eller ägarens beslut i kommunfullmäktige eller i Bengtssors Teknik AB:s styrelse ger.

3.2.4 För kommunkoncernen skall finnas en samordnad finansieringsprognos på lång sikt som skall upprättas minst en gång per år samt en 12-månaders likviditetsplanering som uppdateras minst två gånger per år. Därutöver skall finnas en löpande likviditetsplanering. Uppdateringar av finansieringsprognosen och likviditetsplaneringen skall ske vid behov och enligt kommunledningskontorets instruktioner.

3.2.5 Bolagen har skyldighet att lämna uppgifter till kommunledningskontoret om finansierings- och placeringsbehov samt information om existerande lån och andra finansiella positioner.

3.2.6 En samarbetsgrupp ska bildas inom kommunkoncernen för arbetet med likviditetsplanering, finansieringsprognoser och finansieringsfrågor. Till sammanträdena kallas VD:n för Bengtssors Teknik AB samt 1 styrelseledamot från vardera Bengtssors Teknik AB och Bengtssorshus AB. Sammankallande är kommunens ekonomichef.

3.2.7 Samarbetet inom finansområdet i kommunkoncernen skall präglas av affärsmässighet och öppenhet.

3.3. Riskhantering

3.3.1 Inom kommunkoncernen skall finansiella risker hanteras genom en effektiv finansförvaltning med beaktande av den kostnad som uppkommer för att minska eller eliminera risker. Föreskrifter om begränsning av finansiella risker utöver vad som anges i denna policy skall finnas i kommunstyrelsens anvisningar till denna policy respektive i bolagens finansiella policies.

3.3.2 Finansiella risker är

□ **Kreditrisk.** Risken att en låntagare inte betalar ränta eller kapitalbelopp på förfallodagen. Kreditrisk innefattar även risken att en placering sjunker i värde som en effekt av att marknaden kräver en högre effektiv ränta genom att emittentens kreditvärdighet försämras.

- ☐ **Motpartsrisk.** Risken att en motpart i handel med finansiella instrument, framför allt derivatinstrument, inte fullgör sin del av affärstransaktionen och att upparbetade orealiserade vinster inte kan realiseras.
- ☐ **Likviditetsrisk.** Risken att en placering inte går att omsätta utan större prisreduktion eller att transaktionen medför stora kostnader.
- ☐ **Finansieringsrisk.** Risken att likvida medel inte kan lånas upp utan påtaglig kostnadsökning.
- ☐ **Ränterisk.** Risken att förändringar i det allmänna ränteläget leder till kapitalförluster eller sämre finansnetto.
- ☐ **Valutarisk.** Risken att förändring av en valutas värde i förhållande till annan/andra valutor leder till kapitalförlust (balansexponering) eller försämrat resultat (transaktionsexponering).

3.4 Rapportering

Inom kommunkoncernen skall finnas en dokumenterad, klar rapportstruktur avseende finansverksamheten. I kommunstyrelsens närmare anvisningar till denna policy respektive i bolagens finansiella policys skall beskrivas vilka rapporter som skall förekomma. För varje rapport skall anges mottagare, producent och frekvens.

4. Riktlinjer för finansverksamheten inom Bengtsfors kommun

4.1 Syfte

Här anges riktlinjer för kommunens finansiella verksamhet och riskhantering, utöver de riktlinjer som angivits för kommunkoncernen.

4.2 Placering/utlåning

4.2.1 Kommunens medel som ej behövs för löpande verksamhet eller budgeterade investeringar skall i första hand användas för kapitalförsörjning inom kommunkoncernen och i andra hand amortering av lån. Därefter kan medel placeras externt. Detta får ske, även när kommunen och bolagen har externa lån, om det i varje enskilt fall kan motiveras affärsmässigt.

4.2.2 Kommunens ansvar för kommunkoncernens betalningsberedskap kan motivera att en upplåning kan komma att ske innan den behövs i verksamheten. Därmed kan även ett behov uppkomma att placera sådana medel. Kommunstyrelsen bemyndigas att fastställa limit för sådan finansiering/placering. Limiten skall dokumenteras. Dock får extern upplåning och placering inte ske så att verksamheten utgör spekulativ affärsverksamhet.

4.2.3 Externa placeringar får ske till av i kommunstyrelsens närmare anvisningar angivna låntagare och kategorier av låntagare med däri angivna maximibelopp.

4.3 Finansiering/skuldförvaltning

4.3.1 Kommunen skall bedriva en effektiv skuldförvaltning och ha en närvaro på kapitalmarknaden för att långsiktigt säkerställa kommunens tillgång till externt lånekapital.

4.3.2 Kommunfullmäktige bemyndigar i budgeten kommunstyrelsen att ta upp lån inom vissa rambelopp. Inom dessa ramar får extern finansiering ske upp till de limiter som kommunstyrelsen fastställer. Gällande limiter skall framgå av kommunstyrelsens anvisningar. Utöver i dessa rambelopp och limiter angiven finansiering får kommunen emotta inlåning från kommunens bolag utan beloppsbegränsning.

4.3.3 Finansiering får, förutom från kommunens bolag, ske genom

- Lån i bank, finansinstitut, försäkringsbolag, pensionsinstitut eller börsnoterat bolag
- Utgivande av skuldebrev avsedda för den allmänna handeln eller ställda till viss juridisk person
- Lån på annat sätt eller från annan enligt kommunstyrelsens beslut.

4.3.4 För att säkerställa kraven på kapitalförsörjning och betalningsberedskap skall kommunen ha betalningsreserver i form av likviditet, bekräftade kreditlöften och låneprogram. Kommunstyrelsen beslutar om minsta storlek på likviditet, kreditlöften och låneprogram. Aktuella krav skall framgå av kommunstyrelsens anvisningar.

4.4 Finansiell strategi

I kommunen skall finnas en finansiell strategi som grund för såväl hanteringen av kommunens nettofordran som dess skuld. Kommunens nettofordran, som skall utlånas till kommunens bolag och/eller placeras externt, skall utifrån strategin ges bestämda löptider och erhålla för respektive löptid marknadsmässig ränta. Val av löptider och räntebindning skall göras utifrån krav på avkastning och med beaktande av finansieringsprognos, likviditetsplan samt ränterisk. Den finansiella strategin skall beskrivas av kommunstyrelsen i dess anvisningar.

4.5 Riskhantering

4.5.1 Kreditrisk

Kommunens kreditrisk vid utlåning och placering begränsas genom iakttagande av de i punkt 4.2 angivna reglerna och kommunstyrelsens anvisningar.

4.5.2 Motpartsrisk

Motpartsrisk vid användande av derivatinstrument eller andra finansiella instrument begränsas genom iakttagande av de i punkt 4.2 angivna reglerna och kommunstyrelsens anvisningar.

4.5.3 Likviditetsrisk

Likviditetsrisken begränsas genom att placeringar endast får göras i likvida räntebärande instrument och genom diversifiering av placeringarna i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar.

4.5.4 Finansieringsrisk/Upplåningsrisk

Finansieringsrisken begränsas dels genom kommunens likviditet, bekräftade kreditlöften och låneprogram, dels genom att externa finansieringar diversifieras med avseende på finansieringskälla och förfallotidpunkter. Diversifiering skall anges i kommunstyrelsens anvisningar.

4.5.5 Ränterisk

Ränterisk skall hanteras genom att begränsa den negativa effekt förändringar i marknadsräntorna kan ge på finansnettot. Angivande av ränterisk och tillåten exponering skall preciseras av kommunstyrelsen.

4.5.6 Valutarisk

Valutaexponering av betydelse skall stängas genom användande av relevanta derivatinstrument, t.ex. swappar eller terminsaffärer. Alla transaktioner som innehåller en valutaexponering skall omgående valutasäkras.

4.6 Borgen

4.6.1 Kommunfullmäktige bemyndigar årligen i budgetbeslutet

kommunstyrelsen att teckna borgen för kommunens majoritetsägda bolag inom en angiven totalram. Inom denna ram fastställer kommunstyrelsen de limiter som gäller för borgen till kommunens bolag. Limiterna skall baseras på bolagens finansieringsplaner, fastställda av bolagens styrelser. Utökning av limit kan göras av kommunstyrelsen, om den är inom av bolags styrelse antagen budget eller flerårsprogram eller efter särskild ansökan från bolags styrelse. Aktuell totalram och gällande limiter skall framgå av kommunstyrelsens närmare anvisningar.

4.6.2 Borgen för kredit i samband med förfinansieringsstöd.

Kommunstyrelsen har rätt att fatta beslut om borgensteckning för kredit i samband med så kallat förfinansieringsstöd till evenemang och kongresser upp till ett belopp av 150 000 kr. Vid högre belopp måste beslutet fattas av kommunfullmäktige.

4.6.3 Annan borgensteckning

Annan borgensteckning än under punkterna 4.6.1 och 4.6.2 kan endast ske efter kommunfullmäktiges beslut.

4.7 Rapportering

Finansiell rapport för kommunen skall löpande föreläggas kommunstyrelsen. Eventuella avvikelser från i policys angivna ramar och riskbegränsningar skall snarast särskilt anges.

5. Riktlinjer för finanspolicys för Bengtsfors kommuns bolag

Kommunens bolag utformar själva sina finanspolicys. Dessa skall underställas kommunledningskontorets ekonomiavdelning för yttrande och därefter beslutas av bolagets styrelse samt godkännas av koncernstyrelsen (för bolag ägda via Bengtsfors Teknik AB) respektive av kommunstyrelsen (för bolag ägda direkt av kommunen, dock ej för Bengtsfors Teknik AB). Bolagens finanspolicys skall, för att bli godkända, i sak innehålla följande:

5.1 Finansverksamhetens mål

Målet för den finansiella verksamheten inom bolaget skall anges, t.ex. som att inom givna riskbegränsningar nå lägsta möjliga kostnad för verksamhetens finansiering. Det bör fastslås att bolaget självt har ansvar för sitt finansnetto, inom de ramar som ges av Finansiell policy för kommunen och dess bolag, bolagets finansiella policy eller ägarens beslut i kommunfullmäktige eller koncernstyrelsen.

5.2 Text om finansiell anknytning till kommunen

Det skall finnas en text om finansverksamhetens samordning i koncernen med följande innehåll: Bolaget skall i sin finansverksamhet samverka med kommunen och genomföra alla finansiella affärer med eller i samråd med kommunen.

5.3 Riskhantering

De risker som avses är finansiella risker som kan ha negativ påverkan på bolagets resultat, via finansnettot, eller kan ge kapitalförlust. Text med uppräknings av relevanta riskparametrar och deras definitioner bör finnas.

5.4 Rapportering

Här skall anges vilka finansiella rapporter som skall lämnas med uppgift om mottagare, producent och rapportfrekvens.